

Szerző: *török: Szovjet Karikatúristák*

1949 ápr 14 FŐVÁROSI NAPLÓ

027.4(064)

"1949"

4

Figyelo.

KULTÚRA

„Uraim, Európa veszélyben van, Kelet felől béke fenyeget“... 1949/IV/14

Beszámoló a szovjet rajzolóművészek karikatúra kiállításáról

Ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a »Szabó Ervin« könyvtár első emeletén a szovjet rajzolóművészek karikatúra kiállítása. Ezeknek a nagy kartonoknak láttán döbbenünk csak igazán rá, hogy milyen megsemmisítően gyilkos fegyver avatott művész kezében a fítor vitriólos vonala. Amit első pillanatban megállapít a néző, az, hogy a kartonok egytől-egyig politikai tárgyúak, ez — szovjet művészekről lévén szó — természetes. S itt eszünkbe jut a magyar újságrajzó művészek két nagyszerű kiállítása, melyeknél — lássuk be utólag — bizony nagyon hiányoztak a politikai tárgyú rajzok.

Jefimov, Julij Gauf, Brodati, Jeltsejev, Dolgarukov és a híres, egyíven dolgozó rajzótrío: KRUKRINIKSZI rajzóli munkásságát egy mondatban jellemezhetjük:

Harc az imperializmus ellen.

A fenti cím Brodati egyik remekbe-készült lapjának a szövege. Uncle Sam jelenti be a hallgatóságának (hadianyaggyárosok, háborús uszítók stb.): »Uraim, Európa veszélyben van, Kelet felől béke fenyeget...« Igen ez az igazság, amelyik felénk kiált, ordít a fehér lapok síkjáról fekete vagy színesen csillogó vonalakban.

Ez a rajzológárda is élvonalbeli katonája, harcosa annak a nagy erőfeszítésnek, melyet kelet demokratikus népei — élükön a Szovjet-unióval — folytatnak a dolgozók világbékéjének érdekében.

Mindegyik karton ha kell tükör, ha úgy akarjuk bonckés, mely bevilágít, belehasít a dolgok lényegébe és gátlás,

félelem nélkül tárja elénk mindenkor az igazságot, amelyért harcolni kell, amelyért harcolni érdemes. A kiállító művészeket nem lehet, de felesleges is rangsorolni, mind biztoskezü mesterei a tollnak, grafitnak és a realizmus tárgyilagosságával mondják el politikai hitvallásukat, nem bőbeszédű, felesleges locsogással, hanem mindenkor csak a lényegget hangsúlyozva, csak azt és semmi mást. *Rajzaik annyira ledesztilláltan csak a lényegest mondják el, hogy így és ezáltal minden kartonjuk »elibe talál...«*

Rajzaik vádbeszédek, olyan súlyos vádbeszédek, amelyek ellen nem is lehet védekezni s itt utalunk Jefimov »Modern

trójai faló« című képere, melyen az amerikai cilindres faló gyomrából négyes sorokban volnulnak ki a dollárhadseregek Görögország, Törökország, Olaszország és Ausztria felé...

Azt a régi tételt, hogy az emberek vágnak az igazság után, mi sem igazolja jobban, mint hogy a kiállítást — bárcsak pár napja nyílt meg — már eddigis nagy tömegek tekintették meg. Aki ezeket a nem mindennapi élményt jelentő kartonokat látta, nemcsak egy újabb, legyőzhetetlen erőforrását szemlélhette a szovjet népnek, hanem világnézetében megerősödve hagyta el a kiállítás csarnokát.

— török —